

Európska rada

**Brusel, 27. októbra 2023 (OR.
sk)**

EUCO 14/23

**CO EUR 11
CONCL 5**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Pre: Delegácie

Vec: Zasadnutie Európskej rady (26. a 27. októbra 2023) - závery

---

Delegáciám v prílohe zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

I. UKRAJINA

1. Európska rada opätovne zdôrazňuje, že rozhodne odsudzuje agresívnu vojnu Ruska proti Ukrajine, ktorá predstavuje zjavné porušenie Charty OSN, a potvrdzuje, že Európska únia neochvejne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc a jej prirodzené právo na sebaobranu proti ruskej agresii.
2. Európska únia bude naďalej poskytovať Ukrajine a jej obyvateľom silnú finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu, kým to bude potrebné.
3. Európska únia a jej členské štáty budú Ukrajine naďalej poskytovať najmä udržateľnú vojenskú podporu, a to najmä prostredníctvom Európskeho mierového nástroja a vojenskej pomocnej misie EÚ, ako aj dvojstrannej pomoci členských štátov. Európska rada zdôrazňuje význam úsilia členských štátov a v najbližšom období potrebu urýchliť poskytovanie vojenskej podpory Ukrajine, aby sa pomohlo uspokojiť jej naliehavé vojenské a obranné potreby vrátane rakiet a munície, najmä v rámci iniciatívy na dodanie jedného milióna kusov delostreleckej munície, ako aj systémov protivzdušnej obrany na ochranu jej obyvateľstva a kritickej a energetickej infraštruktúry.

Z dlhodobého hľadiska Európska únia a členské štáty spolu s partnermi prispejú k budúcim bezpečnostným záväzkom voči Ukrajine, ktoré jej pomôžu brániť sa, odolávať destabilizačným snahám a odrádzať od agresívnych činov v budúcnosti. Európska rada vyzýva vysokú predstaviteľku, aby na základe rámca, ktorý má Rada schváliť, konzultovala s Ukrajinou o budúcich bezpečnostných záväzkoch EÚ a aby o týchto rokovaníach podala správu na decembrovom zasadnutí Európskej rady.

Vojenská podpora a bezpečnostné záväzky sa budú poskytovať pri plnom rešpektovaní bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a s prihliadnutím na bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov.

4. Vzhľadom na pokračujúce ruské útoky na ukrajinskú civilnú a kritickú infraštruktúru Európska únia a jej členské štáty zintenzívnia poskytovanie humanitárnej pomoci a pomoci v oblasti civilnej ochrany Ukrajine vrátane vybavenia, ako sú generátory elektrickej energie, transformátory elektrickej energie, mobilné vykurovacie stanice a zariadenia vysokého napätia a osvetlenia, aby pomohli Ukrajine a jej obyvateľom čeliť ďalšej vojnovj zime.
5. Európska únia a jej členské štáty budú pokračovať v zintenzívnenom diplomatickom úsilí a spolupráci s Ukrajinou a ďalšími krajinami s cieľom zabezpečiť čo najširšiu medzinárodnú podporu pre komplexný, spravodlivý a trvalý mier a kľúčové zásady a ciele ukrajinského mierového vzorca s cieľom zorganizovať celosvetový mierový samit.
6. Rusko je zodpovedné za obrovské škody spôsobené jeho agresívnou vojnou proti Ukrajine. V koordinácii s partnermi je potrebné dosiahnuť rozhodný pokrok v otázke, ako by sa mohli všetky mimoriadne príjmy súkromných subjektov pochádzajúce priamo z imobilizovaných ruských aktív nasmerovať na podporu Ukrajiny a jej obnovy a rekonštrukcie v súlade s platnými zmluvnými záväzkami a v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom. Európska rada vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby urýchlili prácu s cieľom predložiť návrhy. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať opravu, obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny v koordinácii s medzinárodnými partnermi vrátane procesu odminovania. V tejto súvislosti Európska rada víta výsledok medzinárodnej konferencie darcov o humanitárnom odminovaní na Ukrajine, ktorá sa konala v Záhrebe dňa 11. a 12. októbra 2023, ktorá zahŕňa podporu účinného riadenia odminovania.

7. Rusko a jeho vedenie musia niesť plnú zodpovednosť za vedenie agresívnej vojny proti Ukrajine a za ďalšie najzávažnejšie zločiny podľa medzinárodného práva. Európska rada vyzýva, aby sa pokračovalo v práci, a to aj v rámci základnej skupiny, na úsilí o zriadenie tribunálu na stíhanie zločinu agresie proti Ukrajine, ktorý by mal čo najširšiu medziregionálnu podporu a legitimitu, a na vytvorení budúceho kompenzačného mechanizmu. Európska rada okrem toho vyjadruje podporu práci Medzinárodného trestného súdu a odsudzuje ruské pokusy oslabiť jeho medzinárodný mandát a fungovanie.
8. Európska rada čo najdôraznejšie odsudzuje nezákonnú deportáciu ukrajinských detí a iných civilistov do Ruska a Bieloruska a vyzýva Rusko a Bielorusko, aby okamžite zabezpečili ich bezpečný návrat.
9. Schopnosť Ruska viesť agresívnu vojnu sa musí ďalej oslabovať, a to aj ďalším posilňovaním sankcií, ich úplným a účinným uplatňovaním a zabránením ich obchádzaniu, najmä v prípade vysoko rizikového tovaru, v úzkej spolupráci s partnermi a spojencami. Európska rada odsudzuje pokračujúcu vojenskú podporu ruskej agresívnej vojny zo strany Iránu a Bieloruska. Naliehavo tiež vyzýva všetky krajiny, najmä KĽDR, aby neposkytovali materiálnu ani inú podporu ruskej agresívnej vojne. Európska únia zintenzívni svoju prácu s partnermi s cieľom bojovať proti falošným ruským naratívom a dezinformáciám o vojne.
10. Európska únia je hlboko sklamaná tým, že ruský parlament schválil zákon o stiahnutí ratifikácie Zmluvy o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (CTBT) zo strany Ruskej federácie.

11. Jednostranné rozhodnutie Ruska ukončiť realizáciu Čiernomorskej iniciatívy pre obilniny a jeho úmyselné útoky na ukrajinské zariadenia na skladovanie a vývoz obilia, ako aj jeho kroky brániace slobode plavby v Čiernom mori ukazujú, že Rusko pokračuje v zbrojení na potraviny a podkopáva globálnu potravinovú bezpečnosť. Európska rada zdôrazňuje význam bezpečnosti a stability v Čiernom mori, ktoré sú nevyhnutné pre udržateľný vývoz obilia. Podporuje všetky snahy, vrátane snáh OSN, o uľahčenie vývozu ukrajinského obilia a iných poľnohospodárskych výrobkov do krajín, ktoré ich najviac potrebujú, najmä do Afriky a Blízkeho východu. Európska rada vyzýva na ďalšie posilnenie kapacity uličiek solidarity EÚ, aby sa uľahčil tranzit a vývoz do týchto krajín, a vyzýva Komisiu, aby na tento účel navrhla nové opatrenia.
12. Európska rada víta predĺženie dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny do marca 2025. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať vysídlené osoby na Ukrajine aj v Európskej únii, a to aj prostredníctvom primeranej a flexibilnej finančnej pomoci členským štátom, ktoré znášajú najväčšie bremeno zdravotných, vzdelávacích a životných nákladov utečencov.
13. Európska únia bude naďalej podporovať Moldavskú republiku pri riešení problémov, ktorým čelí v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine.
14. Európska únia bude naďalej úzko spolupracovať s Ukrajinou, Moldavskou republikou a Gruzínskom a podporovať ich reformné úsilie na ich európskej ceste.

II. STREDNÝ VÝCHOD

15. Európska rada opätovne potvrdzuje vyhlásenie svojich členov z 15. októbra 2023 a čo najdôraznejšie odsudzuje Hamas za jeho brutálne a nevyberavé teroristické útoky na území Izraela. Využívanie civilistov ako ľudských štítov zo strany Hamasu je obzvlášť odsúdeniahodným zverstvom.

Európska rada dôrazne zdôrazňuje právo Izraela brániť sa v súlade s medzinárodným právom a medzinárodným humanitárnym právom. Opätovne vyzýva Hamas, aby bez akýchkoľvek predbežných podmienok okamžite prepustil všetkých rukojemníkov.

Európska rada opätovne zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť ochranu všetkých civilistov za každých okolností v súlade s medzinárodným humanitárnym právom. Vyjadruje poľutovanie nad všetkými stratami na životoch civilistov.

Európska rada preskúmala súčasný stav a následné opatrenia v rôznych oblastiach činnosti vrátane spoločného úsilia o pomoc občanom EÚ.

16. Európska rada vyjadruje vážne znepokojenie nad zhoršujúcou sa humanitárnou situáciou v Gaze a vyzýva na pokračujúci, rýchly, bezpečný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci a na to, aby sa pomoc dostala k tým, ktorí ju potrebujú, prostredníctvom všetkých potrebných opatrení vrátane humanitárnych koridorov a prestávok pre humanitárne potreby. Európska únia bude úzko spolupracovať s partnermi v regióne s cieľom chrániť civilné obyvateľstvo, poskytovať pomoc a uľahčovať prístup k potravinám, vode, lekárskej starostlivosti, palivu a prístrešiu, pričom zabezpečí, aby takúto pomoc nezneužívali teroristické organizácie.
17. Európska rada pripomína, že je potrebné vyhnúť sa regionálnej eskalácii a v tejto súvislosti spolupracovať s partnermi vrátane Palestínskej samosprávy.
18. Európska únia je pripravená prispieť k oživeniu politického procesu na základe dvojštátneho riešenia, a to aj prostredníctvom úsilia o Deň mieru, a víta diplomatické mierové a bezpečnostné iniciatívy a podporuje skoré usporiadanie medzinárodnej mierovej konferencie.
19. Európska rada zdôrazňuje potrebu bojovať proti šíreniu dezinformácií a nezákonného obsahu a v tejto súvislosti vyzdvihuje právnu zodpovednosť platforiem.

III. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC 2021-2027

20. Európska rada v nadväznosti na dôkladnú výmenu názorov na navrhovanú revíziu viacročného finančného rámca na roky 2021 - 2027 vyzýva Radu, aby pokračovala v práci s cieľom dosiahnuť celkovú dohodu do konca roka.

IV. EKONOMIKA

21. Vzhľadom na čoraz zložitejšie výzvy vrátane meniaceho sa demografického prostredia a rastúcej globálnej konkurencie potrebuje Európska únia silnú hospodársku základňu, ktorá zabezpečí jej dlhodobú konkurencieschopnosť a rovnaké podmienky na vnútornej i celosvetovej úrovni, pričom jej jadrom bude plne funkčný jednotný trh a jeho štyri slobody. Európska únia musí posilniť svoju priemyselnú a technologickú základňu a zvýšiť svoju hospodársku odolnosť, zabezpečiť prepojenie, prístup na globálny trh a produktivitu, aby dosiahla strategickú autonómiu a zároveň si zachovala otvorené hospodárstvo.

Pri hodnotení doteraz dosiahnutého pokroku Európska rada zdôraznila potrebu urýchliť prácu na:

- a) rozvoj konkurenčnej výhody EÚ v oblasti digitálnych a čistých technológií, a to aj prostredníctvom zamerania sa na inovácie, výskum, vzdelávanie a zručnosti;
- b) zabezpečenie dostatočných dodávok čistej a cenovo dostupnej energie;
- c) zníženie kľúčových kritických závislostí a diverzifikácia dodávateľských reťazcov prostredníctvom strategických partnerstiev;
- d) podpora prechodu na obehové hospodárstvo a
- e) zníženie regulačného zaťaženia.

22. Európska rada:

- a) vyzýva spoluzákonodarcov, aby urýchlili dosiahnuť dohodu o zákone o kritických surovinách, zákone o čistom nulovom priemysle a reforme koncepcie trhu s elektrickou energiou;
- b) vyzýva na rýchle nadviazanie na nedávne oznámenie Komisie o riešení nedostatku liekov v Európskej únii a zároveň na zabezpečenie lepšieho prístupu k liekom a inovatívneho a konkurencieschopného farmaceutického sektora;
- c) vyzýva, aby sa vzhľadom na odporúčanie týkajúce sa kritických technologických oblastí začalo pracovať na spoločných hodnoteniach rizík;
- d) vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej zlepšovali rámcové podmienky pre investície, a to aj prostredníctvom spoločného, jasného a súdržného regulačného rámca a podnikateľského prostredia, ktoré viac podporujú konkurencieschopnosť. Európska rada vyzýva všetky príslušné inštitúcie, aby pokračovali v práci na zjednodušení regulácie a znížení zbytočnej administratívnej záťaže vrátane požiadaviek na podávanie správ, najmä pre MSP a začínajúce podniky. Vyzýva tiež Komisiu, aby v tejto súvislosti vypracovala ďalšie návrhy a využila možnosti dátového hospodárstva a štandardizovaných obchodných údajov;
- e) vyzýva Komisiu, aby pokračovala v práci na riešení rušivých účinkov ciel a dotácií zo strany globálnych aktérov s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky na celom svete. Vyzýva tiež Komisiu, aby intenzívne pracovala na zmiernení problematických a diskriminačných prvkov amerického zákona o znížení inflácie (IRA), a to aj tým, že zabezpečí, aby Európska únia získala rovnocenné postavenie partnera dohody o voľnom obchode podľa ustanovení IRA;
- f) vyzýva Komisiu a spoluzákonodarcov, aby dokončili vykonávanie záverov Európskej rady z 9. februára a 23. marca 2023 a prijali ďalšie opatrenia, ktoré by sa považovali za potrebné na zvýšenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti EÚ pre investície;

- g) pripomína svoju výzvu Komisii, aby Rade predložila správu o vplyve súčasnej politiky štátnej pomoci na integritu jednotného trhu, ako aj na globálnu konkurencieschopnosť EÚ, a
- h) vyzýva Radu, aby pokračovala v práci na preskúmaní hospodárskeho riadenia s cieľom ukončiť legislatívnu prácu v roku 2023.

V. MIGRÁCIA A INÉ POLOŽKY

- 23. Európska rada uskutočnila strategickú diskusiu o migrácii a vzala na vedomie nedávny list predsedu Komisie.
- 24. Európska rada dôrazne odsudzuje nedávne teroristické útoky vo Francúzsku a Belgicku, pri ktorých boli zabití a zranení švédski a francúzski občania. Európska únia je jednotná a pevná v boji proti terorizmu, nenávisti a násilnému extrémizmu akéhokoľvek druhu. Európska rada vyzýva inštitúcie a členské štáty, aby sa zapojili do spoločného úsilia o mobilizáciu všetkých príslušných oblastí politiky na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom posilniť vnútornú bezpečnosť, a to aj posilnením spolupráce v oblasti presadzovania práva a súdnictva, výmeny informácií prostredníctvom plného využívania príslušných databáz, ochrany vonkajších hraníc, boja proti prevádzáčom a úzkej spolupráce s tretími krajinami.
- 25. Európska rada vyjadruje hlbokú sústrasť a solidaritu s obeťami nedávnych prírodných katastrof a extrémnych výkyvov počasia v členských štátoch EÚ a v tretích krajinách.

26. Zvýšená frekvencia a intenzita extrémnych poveternostných udalostí poukazuje na naliehavosť celosvetovej reakcie na klimatickú krízu. Úsilie o prispôsobenie sa zmene klímy a zmiernenie jej dôsledkov je kľúčom k posilneniu odolnosti EÚ a jej schopnosti reagovať na krízy. Európska rada pripomína závery Rady zo 16. a 17. októbra 2023, v ktorých zhodnotila prípravy na konferenciu OSN o zmene klímy v Dubaji (COP28) v roku 2023 a vyzýva na zvýšenie celosvetovej aktivity a ^{ambícií}^{0F1}. Európska rada vyzýva na čo najširšiu podporu globálneho záväzku v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti, ktorý má Európska únia predložiť na COP28.
27. Vzhľadom na škody na kritickej infraštruktúre v Baltskom mori spôsobené vonkajšou činnosťou Európska rada zdôrazňuje potrebu účinných opatrení na posilnenie odolnosti a zaistenie bezpečnosti kritickej infraštruktúry. Ďalej zdôrazňuje význam komplexného a koordinovaného prístupu k pripravenosti a reakcii Európskej únie na krízy, ktorým sa zabezpečí, aby všetky sektory prispeli k prístupu zohľadňujúcemu všetky riziká.

---

¹ zdôrazňujúc, že v súlade so správami Medzivládneho panelu pre zmenu klímy si obmedzenie otepľovania na približne 1,5 °C vyžaduje, aby globálne emisie skleníkových plynov dosiahli vrchol najneskôr do roku 2025.

28. Európska rada je hlboko znepokojená bezpečnostnou situáciou na severe ^{Kosova*}. Dôrazne odsudzuje násilný útok na kosovskú políciu z 24. septembra 2023. Európska únia očakáva, že páchatelia budú zadržaní a urýchlene postavení pred súd a Srbsko bude v tejto súvislosti plne spolupracovať a podnikne všetky potrebné kroky. Kosovo a Srbsko musia pokračovať v trvalom úsilí o deeskaláciu, ako aj zabezpečiť čo najskoršie konanie nových volieb na severe Kosova za aktívnej účasti kosovských Srbov. Ak sa napätie nepodarí zmierniť, bude to mať následky. Európska rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že obe strany nevykonávajú dohodu o ceste k normalizácii a jej prílohu o vykonávaní, ako aj ďalšie dohody, ktoré sa dosiahli v rámci dialógu sprostredkovaného EÚ pod vedením vysokého predstaviteľa a s podporou osobitného zástupcu EÚ. Vyzýva Kosovo a Srbsko, aby ich bezodkladne a bez predbežných podmienok vykonali. To zahŕňa aj zriadenie združenia/spoločenstva obcí so srbskou väčšinou. Normalizácia vzťahov je základnou podmienkou na európskej ceste oboch strán a v prípade, že nedôjde k pokroku, obe strany riskujú stratu dôležitých príležitostí.
29. Európska únia bude naďalej úzko spolupracovať so západným Balkánom a podporovať jeho reformné úsilie na európskej ceste.
30. Európska rada zdôrazňuje, že naďalej podporuje dosiahnutie udržateľného a trvalého mieru medzi Arménskom a Azerbajdžanom založeného na zásadách uznania zvrchovanosti, neporušiteľnosti hraníc a územnej celistvosti. Európska rada zdôrazňuje význam zabezpečenia práv a bezpečnosti karabašských Arménov vrátane tých, ktorí sa chcú vrátiť do svojich domovov. Podporuje bruselský proces normalizácie a vyzýva strany, aby sa v dobrej viere zapojili do tohto procesu a dokončili ho do konca tohto roka.
31. Európska rada vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby predložili možnosti, ako čo najlepšie posilniť vzťahy medzi EÚ a Arménskom vo všetkých ich rozmeroch.

---

* Toto označenie nemá vplyv na stanoviská k štatútu a je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

32. Európska rada uskutočnila strategickú diskusiu o situácii v Saheli. Vyjadrila svoje znepokojenie nad pokračujúcim zhoršovaním bezpečnostnej a humanitárnej situácie v Saheli, ktorú zhoršuje politická nestabilita. Európska rada zdôrazňuje, že stabilita Sahelu a širšieho regiónu vrátane susedných pobrežných štátov je kľúčová pre bezpečnosť a prosperitu ľudí žijúcich v Saheli, ako aj pre EÚ. Európska únia sa bude naďalej angažovať v podpore ECOWAS a s kľúčovými partnermi v regióne. Európska rada vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby predložili možnosti prispôsobenia činnosti EÚ a príslušných nástrojov súčasnej situácii v regióne. Európska rada vyzýva na okamžité prepustenie prezidenta Bazouma a jeho rodiny.
-